

De Israël-Palestina-nota van Protestantse Kerk tien jaar later

door Jan den Hertog

Stelling: de IP-nota kan maar het best blijven liggen in de diepe la waarin zij al jarenlang ligt. Immers: discussies die daarover plaatsvinden over ideologisch zwaar beladen begrippen als 'het beloofde land', 'het volk Israel', 'de onopgeefbare verbondenheid', de 'terugkeer van het joodse volk', 'Israel zoals het zichzelf verstaat', of 'Israel zoals wij dat ontmoeten in de Heilige Schrift en van daaruit in de geschiedenis tot vandaag' etc., leiden af van waarover het zou moeten gaan: opkomen voor slachtoffers van geweld, discriminatie en vormen van apartheid en het bestrijden van onrecht. Kortom de nota dient uitstekend als middel voor de PKN om in deze geen duidelijke keuzes te maken.

Achtergrond: het succes van de politiek zionisten is er o.a. in gelegen dat zij erin geslaagd zijn de bijbelteksten te kapen als 'geschiedenisboek van Israel'. Voor seculiere zionisten betekent dit o.a. dat zijn een continuïteit kunnen aangeven van wat doorschemert over joods leven in bijbelse teksten en modern joods bestaan. Voor religieuze zionisten die deze kijk op de bijbeltekst delen, leidt deze zienswijze tot b.v. claims op land op grond van bijbelteksten over het verbond met Abraham.

De IP-nota neemt onvoldoende afstand van een dergelijke benadering en laat zich door zo'n zionistisch-religieuze benadering gijzelen. Een beschrijving van welke status men de bijbelteksten toekent ontbreekt; de hele nota ademt de sfeer van 'voorkomen dat we met joodse gesprekspartners in conflict komen'.

Ik sluit me graag aan bij het appèl van Jan Gruiters, tot voor kort voorzitter van Pax, die de PKN opriep tot grotere deelname aan het maatschappelijk debat. T.a.v. het dossier Palestina-Israel geldt dat in driedubbele mate: als het om Palestijnen gaat wendt het kerkelijk kader de blik af. Wat wordt er b.v. gerealiseerd van voorgenomen actiepunten als: in haar voorlichting aan de gemeenten zal de kerk schendingen van mensenrechten in de regio aan de orde (blijven) stellen bij de betreffende instanties!? In de nota wordt melding gemaakt van de Amman Call; op deze noodkreet en ook op latere dringende oproepen van Palestijnse kant wordt tot dusver geen bevredigend antwoord gegeven.

Een laatste voorbeeld: (de kerk) brengt haar zorg tot uitdrukking over de gevolgen van de Israëlische bezetting en het Israëlische veiligheidsbeleid voor het welzijn van zo veel Palestijnen. Het Kairosdocument noemt de bezetting (op theologische gronden) een zonde. De kloof tussen beide benadering blijkt groot. In het Kairosdocument wordt BDS aanbevolen als een (misschien wel de enige) mogelijkheid van geweldloos verzet tegen de Israëlische bezetting. Activiteiten op dit gebied dreigen gecriminaliseerd te worden. Kan de kerk activisten in deze steunen?